

В Україні відсутня програма державного стимулювання іноземного інвестора через механізм участі в процесі приватизації. Механізм приватизації в Україні націлений лише на приватизацію, як на процес зміни власника, тоді як питання інвестицій залишаються поза увагою цього процесу.

Неефективною є і галузева структура інвестицій в економіку України. Переважно це сфера послуг та збуту, торгівля та громадське харчування, тобто діяльність, яка не потребує значних початкових інвестицій, має швидку оборотність засобів і розрахована на існуючий великий попит на внутрішньому ринку, а галузі та виробництва, які дійсно потребують негайних інвестицій залишаються поза увагою інвесторів.

Активізація інвестиційного процесу, зростання прямих капітальних вкладень в економіку є одним із головних інструментів успішного проведення економічних реформ в Україні. Інвестиційне середовище на сьогодні також не сприяє поживленню інвестиційної діяльності в Україні. Зокрема, велика частка тіньового сектора, низький рівень віддачі на вкладення. В той же час прямі іноземні інвестиції сьогодні для України є надзвичайно необхідними і можуть стати “рятівним колом” на шляху до побудови цивілізованого суспільства.

РОЗВИТОК МІЖРЕГІОНАЛЬНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ЯК ФАКТОР ЗГЛАДЖУВАННЯ ДИСПРОПОРЦІЙ РЕГІОНІВ

Жуков Б.С.

Науковий керівник – Стадник Г.В., канд. екон. наук, професор

В останні роки регіональної проблематики стало приділятися все більше і більше уваги: отримує розвиток нормативно-правова база регулювання розвитку регіонів з урахуванням місцевого самоврядування; активізувався процес розробки і реалізації регіональних стратегій і програм розвитку по всій вертикалі управління – аж до низового рівня адміністративно-територіальних одиниць; здійснюються дослідження окремих аспектів соціально- економічного розвитку регіонів

Разом з тим, коло проблем, що стосуються досліджень регіональних диспропорцій і методології аналізу вкладу регіонів в забезпечення економічного зростання, далеко не вичерпаний. Зберігаються дискусійні аспекти щодо оцінки сучасних тенденцій розвитку регіонів, гостроти регіональних диспропорцій і управління ними. Крім того, все ще не опрацьовані методичні аспекти виділення проблемних регіонів, що, в свою чергу, веде до недостатності обліку регіонального фактору в системі регіональної економічної політики.

Регіон є важливим рівнем здійснення економічних реформ і забезпечення стійких траєкторій розвитку країни. Регіональний рівень розміщення і розвитку продуктивних сил завжди знаходиться в постійному взаємозв'язку з національним, що визначає тенденції соціально - економічної динаміки в цілому. У цьому контексті недопущення і «зняття» гостроти кризових ситуацій в регіонах, скорочення соціально - економічної диференціації і «аномальність» регіональних диспропорцій виступають визначальними принципами регіональної економічної політики.

Функціонування регіону в системі національної економіки, рівень життя населення визначаються ефективністю його економіки, розвитком в регіоні галузей спеціалізації. Більшість дослідників характеризують регіон наступними соціально-економічними складовими: 1) територія, що має певні межі і ресурси; 2) зазвичай відзначається спеціалізація на певному виді діяльності; 3) більша або менша ступінь розвитку зовнішніх і внутрішніх зв'язків.

Слід виділити наступні фактори, що впливають на розвиток диспропорцій у регіональному розвитку: історично склалася спеціалізація на тих чи інших видах діяльності; здійснювана соціально-економічна політика; різні масштаби державної підтримки окремих галузей; рівень досягнутого економічного розвитку; темпи зростання валового регіонального продукту; демографічні показники (в тому числі рівень міграції); рівень зайнятості населення в базових і в обслуговуючих видах діяльності; рівень розвитку окремих виробництв і їх розміщення.

Розвиток міжрегіональних зв'язків за видами діяльності є фактором згладжування диспропорцій. Виникнення таких зв'язків є результатом взаємодії регіонів. Диверсифікація спеціалізації видів діяльності, якщо така можлива, також сприяє згладжуванню диспропорцій розвитку. У той же час, поглиблення спеціалізації, яка може підвищити конкурентоспроможність в даному виді діяльності, може стати причиною підвищення ступеня нерівномірності розвитку. Поряд з цим, нерівномірність в видах діяльності може бути чинником розвитку, якщо при цьому проводиться робота щодо поліпшення соціально-економічних умов для населення з метою запобігання відтоку трудових ресурсів. Для цього можна розширювати до необхідної межі обслуговування виробництва, поліпшувати соціальну і культурну сфери.

Механізм регулювання просторового розвитку регіонів може виступати в різних формах їх взаємодії. Методи (форми) міжрегіональної взаємодії: координація стратегічних напрямків розвитку; здійснення спільних проектів, створення фондів; здійснення узгодженої міграційної, транспортної та екологічної політики; міжрегіональне кооперу-

вання; прийняття узгоджених рішень у сфері розселення, містобудування та туристичної діяльності; формування міжрегіональної інфраструктури; спільне проектування; створення об'єднаних міжрегіональних центрів (науково-виробничих); створення резервних міжрегіональних фондів; формування кластерів (міжрегіональних); встановлення довірливих відносин; координація регіональної нормативно-правової бази; залучення в міжрегіональне співробітництво підприємств; проведення антикризової політики; координація планів дій.

Міжрегіональна взаємодія була б більш ефективною, якби розвивала горизонтальні і міжбюджетні відносини. Без міжрегіональної взаємодії неможливе подолання негативного впливу диспропорцій у розвитку регіонів. Серед механізмів подолання просторових диспропорцій і економічної активізації територій особливе місце повинно бути відведено міжрегіональної взаємодії.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ В ХАРКОВІ

Безсонова К.С.

Науковий керівник – Островський І.А., канд. екон. наук, доцент

Харківський регіон має значний потенціал для створення на його території центру бізнес-туризму. Харківська область є одним з основних промислових регіонів України, що робить Харків місцем зустрічей бізнесменів з клієнтами, постачальниками та партнерами. Розвиток ділового туризму підвищує надходження у міський бюджет, а також піднімає рейтинг Харкова як гостинного і розвиненого європейського міста. У зв'язку з цим тема даної роботи є актуальною і потребує подальших досліджень. Метою роботи є спроба стисло проаналізувати сучасний стан та висвітлити основні проблеми розвитку бізнес-туризму як у Харкові, так і в Україні в цілому, запропонувати шляхи їхнього вирішення з метою перетворення ділового туризму у високоприбуткову галузь вітчизняної економіки.

Діловий туризм складає 9% у загальній кількості міжнародних подорожей, а кількість ділових туристів наближається до 1 мільярду на рік. Вважається, що в середньому витрати туристів у день під час ділових поїздок перевищують витрати відпочивальників у два рази. Крім того, в таких поїздках зазвичай передбачено високий рівень обслуговування, що дозволяє туристичним установам отримувати більші прибутки.

Харків має всі передумови для того, щоб стати центром бізнес-туризму. Розвиток ділового туризму неможливий без наявної розвине-